

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-22/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Goniądz.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko	- przewodniczący
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek
Marcin Tyniewicki	- członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Goniądz;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Goniądz, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Miejskiej w Goniądzu z dnia 21 grudnia 2021 r.: Nr XXXIX/230/21 w sprawie uchwalenia budżetu gminy Goniądz na rok 2022 oraz Nr XXXIX/231/21 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2022 – 2035.

Rada Miejska w Goniądzu uchwałą Nr XXXIX/230/21 z dnia 21 grudnia 2021 r. uchwaliła budżet na 2022 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie	32.091.815 zł
- w tym dochody bieżące w kwocie	22.269.218 zł,
- wydatki ogółem w kwocie	34.315.625 zł
- w tym wydatki bieżące w kwocie	22.269.218 zł.

Gmina planuje na 2022 rok deficyt budżetu w wysokości 2.223.810 zł, który ma być sfinansowany w całości wolnymi środkami (nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikającą z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Wskazane źródło pokrycia planowanego deficytu jest zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.).

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 2.637.678 zł (wolne środki). Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych została zaplanowana na poziomie 413.868 zł (spłata rat kredytów i pożyczek).

W planowanym budżecie na 2022 rok dochody bieżące są równe wydatkom bieżącym, co jest zgodne z dyspozycją zawartą w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.).

Stosownie do uchwały Nr XXXIX/231/21 Rady Miejskiej w Goniądzu z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goniądz na lata 2022 – 2035, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2035 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2022 roku i wyniesie 8.966.484 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów ogółem będzie wynosił 27,94%, natomiast do planowanych dochodów bieżących 40,26%), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Począwszy od 2022 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Projekcja budżetu roku 2023 przewiduje budżet zrównoważony (dochody ogółem kształtują się na poziomie wydatków ogółem). Ponadto ustalono przychody wewnętrzne z tytułu wolnych środków w wysokości 413.868 zł, które mają być przeznaczone na sfinansowanie rozchodów zł (kol. 3, 4.3, 5.1 tabeli WPF).

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2020 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2020 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2021 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej, z uwzględnieniem konstrukcji budżetu roku 2022, wskazuje, iż przychody wewnętrzne tytułem wolnych środków w łącznej wysokości 3.051.546 zł będą możliwe do zaangażowania w budżetach lat 2022 - 2023.

Według założeń przedłożonej uchwały WPF Gmina zamierza osiągać poczynając od 2024 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Ponadto w latach 2023 - 2035 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2022, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zgodnie z pismem Burmistrza Goniądza Nr FN.3020.1.2021 z dnia 15 listopada 2021 r. do ustalenia relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na lata 2022 – 2025 przyjęto okres siedmiu lat do wyliczenia maksymalnego dopuszczalnego limitu spłat zobowiązań w tym okresie.

Uwzględniając powyższe, w planowanym budżecie roku 2022 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,36% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2021 r. stanowiącym 9,29% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 11,21%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 0.32% (rok 2029) do 6,90% (rok 2023). Podkreślić należy, iż w latach 2029, 2032 i 2035 różnice te są niewielkie i przyjmują wielkości poniżej jednego punktu procentowego.

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest przede wszystkim na założeniu realizacji nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi.

W budżecie 2022 roku w zakresie części bieżącej przyjęto wysokość dochodów bieżących na poziomie wydatków bieżących. W pozostałym okresie sporządzonej uchwały WPF założono dodatnie salda operacyjne prognozowanych budżetów. Tzw. nadwyżki operacyjne w latach 2023-2035 kształtują się na poziomie od 694.996 zł w roku 2023 do 930.000 zł w roku 2029.

Analiza danych historycznych z działalności bieżącej Gminy za okres 2015 - 2020 oraz przewidywane wykonanie za 2021 rok wskazuje, iż różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wynosiła odpowiednio:

- wykonanie 2015	1.375.512,94 zł;
- wykonanie 2016	1.497.367,43 zł;
- wykonanie 2017	389.728,03 zł;
- wykonanie 2018	1.255.616,89 zł;
- wykonanie 2019	1.410.908,29 zł;
- wykonanie 2020	889.803,57 zł;
- przewidywane wykonanie 2021	3.413.000 zł

(wykonanie za III kw. 2021: 2.055.612,23 zł).

Gmina w okresie objętym WPF planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku w roku 2022 w kwocie 300.000 zł oraz w roku 2023 w kwocie 100.000 zł. W pozostałych latach nie prognozuje się dochodów z powyższego tytułu.

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, że w okresie na jaki sporządzono uchwałę w sprawie WPF prognozy dodatnich sald operacyjnych ustalone zostały na poziomie ostrożnościowym i nie wykazują znacznych odchyień w stosunku do wartości wynikających z danych historycznych (wyjątek stanowi wykonanie roku 2017).

Niemniej jednak, zważywszy na istotne zagrożenia jakie dla stabilności gospodarki finansowej Gminy niosą (nierozpoznane w pełni) ekonomiczne następstwa przeciwdziałania COVID-19, wysoki prognozowany stan zobowiązań dłużnych (na koniec 2022 roku sięgający 8.966.484 zł), jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2035 roku, Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy Gminy Goniądz konsekwentnej i rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych czternastu lat budżetowych. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), a nawet wydłużenia okresu spłaty długu.

Skład Orzekający wydając – z wyżej przytoczonych względów – pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym uchwałą WPF, celem urzeczywistnienia zakładanych w Prognozie wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko